

395/2009 Sb.**Zákon**

ze dne 9. září 2009

**O významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách při prodeji
zemědělských a potravinářských produktů**

Vyhlášeno dne 13. listopadu 2009, datum poslední novelizace 1. ledna 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1**Úvodní ustanovení**

(1) Tento zákon zpracovává příslušný předpis Evropské unie ¹⁾ a upravuje

- a) způsob posuzování a zamezení nekalým obchodním praktikám odběratele s významnou tržní silou v zemědělském a potravinovém řetězci,
- b) náležitosti a formu smlouvy mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem,
- c) dozor nad dodržováním tohoto zákona.

(2) Podle tohoto zákona se posuzují nekalé obchodní praktiky bez ohledu na to, kde byly uskutečněny, a bez ohledu na rozhodné právo smlouvy mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem, pokud jejich účinky nastaly nebo mohou nastat na území České republiky.

§ 2**Vymezení některých pojmů**

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) dodavatelem osoba nebo aliance dodavatelů, pokud vyrábí nebo prodává zemědělské produkty nebo potravinářské výrobky nebo přijímá nebo poskytuje služby související s prodejem zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků (dále jen „související služby“); dodavatelem je také osoba, která prodej, výrobu nebo související služby pro jiného dodavatele zajišťuje na základě smlouvy,
- b) odběratelem osoba nebo aliance odběratelů, pokud nakupuje zemědělské produkty nebo potravinářské výrobky nebo přijímá nebo poskytuje související služby, nebo osoba, která takový nákup nebo související služby pro jiného

odběratele zajišťuje na základě smlouvy; odběratelem je také stát, územní samosprávný celek, jiná právnická osoba veřejného práva nebo jejich sdružení,

c) aliancí dodavatelů uskupení osob vzniklé na základě smlouvy, jiného právního jednání nebo jiné právní skutečnosti, které zajišťuje spolupráci mezi dodavateli v souvislosti s výrobou nebo prodejem zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo přijímáním nebo poskytováním souvisejících služeb, nebo bylo za účelem této spolupráce vytvořeno, nezávisle na tom, zda toto uskupení má nebo nemá právní osobnost,

d) aliancí odběratelů uskupení osob vzniklé na základě smlouvy, jiného právního jednání nebo jiné právní skutečnosti, které zajišťuje spolupráci mezi odběrateli v souvislosti s nákupem zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo přijímáním nebo poskytováním souvisejících služeb, nebo bylo za účelem této spolupráce vytvořeno, nezávisle na tom, zda toto uskupení má nebo nemá právní osobnost,

e) zemědělskými produkty a potravinářskými výrobky produkty uvedené na seznamu v příloze I Smlouvy o fungování Evropské unie, jakož i produkty v této příloze neuvedené, avšak zpracované pro použití jako potraviny s využitím látek, výrobků nebo zboží uvedených v této příloze,

f) zemědělskými produkty a potravinářskými výrobky podléhajícími rychlé zkáze zemědělské produkty nebo potravinářské výrobky, které by se ze své podstaty nebo ve své fázi zpracování mohly stát nevhodnými k prodeji v průběhu 30 dnů od sklizně, výroby nebo zpracování.

§ 3

Významná tržní síla

(1) Významnou tržní sílu má

a) odběratel, jehož roční obrat přesahuje 2 000 000 EUR, vůči dodavateli, jehož roční obrat nepřesahuje 2 000 000 EUR,

b) odběratel, jehož roční obrat přesahuje 10 000 000 EUR, vůči dodavateli, jehož roční obrat přesahuje 2 000 000 EUR, ale nepřesahuje 10 000 000 EUR,

c) odběratel, jehož roční obrat přesahuje 50 000 000 EUR, vůči dodavateli, jehož roční obrat přesahuje 10 000 000 EUR, ale nepřesahuje 50 000 000 EUR,

d) odběratel, jehož roční obrat přesahuje 150 000 000 EUR, vůči dodavateli, jehož roční obrat přesahuje 50 000 000 EUR, ale nepřesahuje 150 000 000 EUR,

e) odběratel, jehož roční obrat přesahuje 350 000 000 EUR, vůči dodavateli, jehož roční obrat přesahuje 150 000 000 EUR, ale nepřesahuje 350 000 000 EUR, nebo

f) odběratel, kterým je stát, územní samosprávný celek, jiná právnická osoba veřejného práva nebo jejich sdružení, vůči dodavateli, jehož roční obrat nepřesahuje 350 000 000 EUR.

(2) Významnou tržní sílu má rovněž

a) odběratel, jehož roční obrat na území České republiky přesáhne 5 miliard Kč

a) odběratel, jehož roční obrat na území České republiky nepřesáhne 5 mld. Kč,

b) odběratel, který je ovládanou osobou, jehož roční obrat na území České republiky nepřesáhne 5 mld. Kč, pokud jeho obrat společně s obratem ovládající osoby přesáhne 5 mld. Kč, nebo

c) nákupní aliance, u které společný obrat jejích členů na území České republiky přesáhne 5 mld. Kč.

§ 3a

Roční obrat

(1) Ročním obratem uvedeným v § 3 je roční obrat za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

(2) Při výpočtu ročního obratu odběratele nebo dodavatele se vychází z ročního obratu podniku, nezávislého podniku, partnerského podniku a propojeného podniku podle doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků.

(3) Pro účely stanovení způsobu výpočtu ročního obratu podle odstavce 1 se rozumí

a) podnikem jakákoli osoba vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na svou právní formu,

b) nezávislým podnikem podnik, který není partnerským podnikem podle písmene c) ani propojeným podnikem podle písmene d),

c) partnerskými podniky všechny podniky, které nejsou propojenými podniky podle písmene d) a mezi nimiž existuje vztah, v němž mateřský podnik sám nebo společně s jedním či více propojenými podniky vlastní podíl nebo podíly, které představují podíl na základním kapitálu dceřiného podniku ve výši alespoň 25 % nebo s nimiž je spojeno alespoň 25 % hlasovacích práv v dceřiném podniku; podnik se považuje za nezávislý i v případě dosažení nebo překročení této hranice investory, pokud nejsou s dotýčným podnikem jednotlivě ani společně propojeni podle písmene d),

d) propojenými podniky se rozumí podniky, mezi nimiž existuje některý z následujících vztahů:

1. podnik je společníkem nebo členem jiného podniku a s jeho podílem nebo podíly v tomto jiném podniku je spojena většina hlasovacích práv,
2. podnik má právo jmenovat nebo odvolávat většinu členů správního, řídícího nebo dozorčího orgánu jiného podniku,
3. podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo na základě ustanovení v zakladatelském právním jednání, nebo
4. podnik, který je společníkem nebo členem jiného podniku, může prosazovat rozhodující vliv v tomto jiném podniku uplatňováním většiny hlasovacích práv v tomto podniku v důsledku jednání ve shodě s jinými společníky nebo členy;

má se za to, že rozhodující vliv investoři neuplatňují, nejsou-li zapojeni přímo či nepřímo do řízení daného podniku,

aniž jsou tím dotčena jejich práva jakožto společníků nebo členů; za propojené podniky jsou rovněž považovány podniky, jejichž vztahy jsou dány prostřednictvím jednoho či více dalších podniků nebo prostřednictvím některého z investorů uvedeného v písmeni e); podniky, které mají jeden či více těchto vztahů prostřednictvím fyzické osoby nebo prostřednictvím skupiny fyzických osob, které jednájí ve shodě, jsou považovány za propojené podniky, pokud svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném trhu nebo na trzích bezprostředně navazujících nebo předcházejících,

e) investorem

1. veřejná investiční společnost, společnost rizikového kapitálu, jednotlivec či skupina jednotlivců provozující běžnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu, kteří investují vlastní kapitál do nekótovaných podniků, za předpokladu, že jejich celkové investice do stejného podniku nepřekročí 1 250 000 EUR,
2. univerzita nebo neziskové výzkumné středisko,
3. institucionální investor včetně fondů pro regionální rozvoj, nebo
4. obec s ročním rozpočtem nižším než 10 milionů EUR a s méně než 5 000 obyvateli.

(4) Ročním obratem aliance dodavatelů nebo aliance odběratelů se rozumí součet ročních obrátů všech členů aliance.

(5) Roční obrat se určí jako součet tržeb, které podnik během účetního období v délce 12 měsíců dosáhl z prodeje výrobků a poskytování služeb a za prodej zboží (dále jen „tržby“). Roční obrat nezahrnuje daň z přidané hodnoty.

(6) Pro zjištění ročního obratu podniku v dosud neukončeném účetním období se použije roční obrat za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců, které neukončenému účetnímu období bezprostředně předcházelo.

(7) V případě nově založených podniků s dosud neukončeným účetním obdobím v délce 12 měsíců se údaje použité pro výpočet odvodí z odhadů učiněných v dobré víře v návaznosti na výsledky činnosti v dosud neukončeném účetním období.

(8) V případě zahraničních podniků se roční obrat určí z účetních závěrek nebo obdobných finančních výkazů zpracovávaných podniky podle zahraniční právní úpravy. Pro výpočet se použijí údaje, které nejlépe odpovídají výpočtu podle odstavce 5. Nejsou-li takové údaje dostupné, lze roční obrat zjistit jiným vhodným způsobem, včetně odhadu.

(9) Roční obrat nezávislého podniku se určí výhradně na základě tržeb tohoto podniku.

(10) Roční obrat partnerských nebo propojených podniků se určí na základě účetních závěrek a dalších údajů všech partnerských nebo propojených podniků nebo na základě konsolidované účetní závěrky, je-li sestavována.

(11) V případě partnerských podniků se roční obrat podniku navyšuje o roční obrat každého z partnerských podniků v poměru, který odpovídá procentuálnímu podílu na základním kapitálu či na hlasovacích právech v závislosti na tom, která z hodnot je vyšší. V případě vzájemného vlastnictví je určující vyšší procentuální podíl.

(12) V případě propojených podniků se roční obrat podniku navyšuje o 100 % ročního obratu každého z podniků, které jsou s daným podnikem přímo či nepřímo propojeny.

(13) Pro účely přepočtu měn se použije kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou platný k poslednímu dni účetního období, k němuž se vztahuje roční obrát.

(14) Odběratel a dodavatel si při jednání o smlouvě podle § 3b na vyžádání druhé smluvní strany vzájemně poskytnou informaci o výši svého ročního obrátu. Stát, územní samosprávný celek, jiná právnická osoba veřejného práva nebo jejich sdružení informace podle věty první neposkytují.

§ 3b

Forma a náležitosti smlouvy

(1) Smlouva mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem, jejímž předmětem je nákup, prodej, zpracování nebo distribuce zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo příjem nebo poskytování souvisejících služeb anebo zprostředkování některé z těchto činností, vyžaduje písemnou formu, musí být uzavřena před zahájením dodávek nebo zpracováním zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků anebo přijetím nebo poskytnutím souvisejících služeb a musí obsahovat také

- a) cenu, výši slevy z ceny nebo způsob jejího určení, je-li poskytována, způsob úhrady ceny a lhůtu splatnosti ceny která nesmí být delší než 30 dnů ode dne doručení faktury; § 1964 občanského zákoníku se použije obdobně,
- b) jde-li o koupi, předmět koupě a určení jeho množství za stanovené období nebo určení množství jednotlivých dodávek předmětu koupě,
- c) specifikaci související služby, je-li ujednána, která je přijímána nebo poskytována, co do předmětu a rozsahu, včetně ceny za tuto službu nebo způsobu jejího určení, způsobu její úhrady, doby splatnosti a odhadu nákladů a podklad, na jehož základě k takovému odhadu odběratel s významnou tržní silou dospěl, a
- d) specifikaci nákupní akce, je-li ujednána, odhadované množství zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků, kterých se bude nákupní akce týkat včetně kupní ceny za tyto produkty nebo výrobky a dobu trvání nákupní akce.

(2) Odběratel s významnou tržní silou předá dodavateli bezprostředně po uzavření smlouvy alespoň jedno její vyhotovení.

(3) Odběratel s významnou tržní silou a dodavatel si mohou sjednat lhůtu splatnosti ceny delší, než je uvedena v odstavci 1 písm. a), pokud

- a) se dohodli na ustanovení o sdílení hodnoty ve smyslu čl. 172a nařízení (EU) č. 1308/2013,
- b) jde o platbu provedenou dodavateli v rámci školního projektu podle čl. 23 nařízení (EU) č. 1308/2013,
- c) jde o platbu provedenou právnickou osobou veřejného práva poskytující zdravotní služby, nebo
- d) jde o platbu provedenou na základě smlouvy o dodávkách mezi dodavatelem hroznů nebo částečně zkvašeného hroznového moštu pro výrobu vína a jeho přímým odběratelem s významnou tržní silou, pokud

1. jsou konkrétní platební podmínky týkající se prodeje obsaženy ve vzorových smlouvách, jež byly členským

státem učiněny závaznými podle čl. 164 nařízení (EU) č. 1308/2013 před 1. lednem 2019, je-li platnost tohoto rozšíření působnosti vzorových smluv členskými státy obnovena od uvedeného dne bez jakýchkoli výraznějších změn platebních podmínek v neprospěch dodavatelů hroznů nebo částečně zkvašeného hroznového moštu, a

2. jsou smlouvy mezi dodavateli hroznů nebo částečně zkvašeného hroznového moštu pro výrobu vína a jejich přímými odběrateli s významnou tržní silou uzavřeny na dobu delší než 1 rok, nebo trvají po dobu delší než 1 rok.

§ 4

Nekalé obchodní praktiky

(1) Nekalé obchodní praktiky mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem jsou zakázány.

(2) Nekalou obchodní praktikou odběratele s významnou tržní silou je

a) sjednání nebo uplatnění smluvních podmínek, které vytvářejí výraznou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran v neprospěch dodavatele,

b) uplatnění nebo získání platby, slevy nebo jiného plnění, jejichž výše, předmět a rozsah poskytovaného protiplnění za tuto platbu, slevu nebo jiné plnění nebyly písemně sjednány před zahájením dodávek nebo zpracováním zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo poskytnutím souvisejících služeb, ke kterým se platba, sleva nebo jiné plnění vztahuje nebo nebylo za tuto platbu, slevu nebo jiné plnění poskytnuto přiměřené protiplnění,

c) nerovné zacházení s dodavatelem spočívající ve sjednání nebo uplatnění rozdílných smluvních podmínek pro nákup nebo prodej zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo pro poskytování souvisejících služeb při srovnatelném plnění, bez spravedlivého důvodu,

d) svévolná změna smluvních podmínek nákupu nebo prodeje zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků týkající se četnosti, způsobu, místa, načasování nebo množství jednotlivých dodávek, norem jakosti, platebních podmínek nebo cen nebo podmínek poskytovaných souvisejících služeb, jakož i ujednání tuto změnu umožňující,

e) vázání souhlasu s uzavřením smlouvy o nákupu nebo prodeji zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo poskytnutím souvisejících služeb na podmínku odběru dalšího plnění,

f) nedodržení písemné formy smlouvy nebo nesjednání povinné náležitosti smlouvy podle § 3b odst. 1 nebo 3 nebo nepředání jednoho vyhotovení smlouvy dodavateli podle § 3b odst. 2,

g) vyžadování platby nebo jiného plnění, které nesouvisí s nákupem nebo prodejem zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo s poskytováním souvisejících služeb, nebo které jsou nepřiměřené hodnotě poskytnutých služeb,

h) hrozba nebo uplatnění odvetných opatření v případě, kdy dodavatel odběratele s významnou tržní silou využívá svá smluvní nebo zákonná práva,

- i) neoprávněné získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství dodavatele odběratelem s významnou tržní silou,
- j) sjednání nebo uplatnění cenové podmínky, v jejímž důsledku nebude daňový doklad na úhradu ceny za nákup nebo prodej zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo poskytnutí souvisejících služeb obsahovat konečnou výši ceny po veškerých sjednaných slevách z této ceny s výjimkou předem sjednaných množstevních slev,
- k) sjednání nebo uplatnění lhůty splatnosti kupní ceny za nákup nebo prodej zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků delší, než je lhůta uvedená v § 3b odst. 1 písm. a),
- l) sjednání nebo uplatnění náhrady sankce uložené dozorovým orgánem odběrateli s významnou tržní silou po dodavateli, aniž by dodavatel zapříčinil uložení sankce porušením své povinnosti,
- m) provádění auditu nebo jiné formy kontroly dodavatele odběratelem s významnou tržní silou nebo jím pověřené osoby včetně požadování rozborů zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků na náklady dodavatele,
- n) sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění za zhoršení jakosti nebo za ztrátu zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků, která nebyla způsobena porušením povinnosti dodavatele, poté, co odběratel s významnou tržní silou převzal zemědělský produkt nebo potravinářský výrobek anebo na něj přešlo vlastnické právo k zemědělskému produktu nebo potravinářskému výrobku,
- o) zrušení objednávky zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků podléhajících rychlé zkáze v době kratší než 30 dnů přede dnem jejich dodání,
- p) sjednání nebo uplatnění náhrady nákladů spojených s prošetřením stížnosti spotřebitele týkající se zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků, aniž by se dodavatel dopustil pochybení,
- q) sjednání nebo uplatnění práva na vrácení nakoupených zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků, bez toho, aby odběratel s významnou tržní silou za neprodané zemědělské produkty nebo potravinářské výrobky nebo za jejich odstranění zaplatil,
- r) sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění za uvedení zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků do prodeje, včetně sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění za skladování zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků, jejich zařazení do nabídky nebo jejich dodání na trh,
- s) sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění za stavební nebo technologickou úpravu prostor pro prodej zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků,
- t) nepravdivé uvedení země nebo místa původu zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo nepravdivé označení země nebo místa původu jedné nebo více složek zemědělského produktu nebo potravinářského výrobku, které tvoří více než 50 % tohoto produktu nebo výrobku,
- u) požadavek, aby dodavatel zcela nebo zčásti uhradil náklady na slevy na zemědělské produkty nebo potravinářské výrobky prodávané odběratelem v rámci propagační akce odběratele, pokud odběratel před zahájením propagační akce neupřesní období a neuvede předpokládané množství výrobků, které budou objednány se slevou, nebo

v) podmiňování dodávek využitím služeb třetí strany, jejichž podmínky a cenu stanoví odběratel.

(3) Pokud před zahájením dodávek zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků nebo poskytnutím souvisejících služeb nebyly podmínky jejich dodávek nebo poskytnutí písemně sjednány, považuje se za nekalou obchodní praktiku odběratele s významnou tržní silou také

a) sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění na celkovou nebo částečnou úhradu nákladů na slevu zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků prodávaných odběratelem v rámci propagace,

b) sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění za reklamu na zemědělské produkty nebo potravinářské výrobky poskytnutou odběratelem, nebo

c) sjednání nebo uplatnění platby nebo jiného plnění za pracovníky zajišťující úpravu prostor pro prodej zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků.

§ 5

Dozor nad dodržováním zákona

(1) Dozor nad dodržováním zákona vykonává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“).

(2) Úřad vydává výroční zprávu o své činnosti podle tohoto zákona a vhodným způsobem ji zveřejňuje. Výroční zpráva obsahuje zejména počet obdržených podnětů, počet zahájených správních řízení a počet ukončených správních řízení včetně popisu věci a výsledku řízení. Úřad každoročně do 15. března zasílá výroční zprávu Evropské komisi.

§ 5a

Sektorové šetření

(1) V případech, kdy situace na trhu nasvědčuje používání nekalých obchodních praktik, provádí Úřad šetření trhu a vztahů mezi odběrateli a dodavateli (dále jen „sektorové šetření“) a vydává zprávy o výsledcích šetření, jejichž obsahem je zejména doporučení postupu správné praxe.

(2) Při provádění sektorového šetření podle odstavce 1 postupuje Úřad obdobně podle § 21c, 21e, 21f a 21g zákona o ochraně hospodářské soutěže. Úřad může na základě skutečností zjištěných při provádění sektorového šetření zahájit řízení z moci úřední.

(3) Úřad poskytne cenovému orgánu na vyžádání informace získané při provádění sektorového šetření podle odstavce 1 pro účely vyhodnocování vývoje, regulace a kontroly cen podle zákona o cenách.

§ 6

(1) Zjistí-li Úřad v řízení z moci úřední, že došlo k porušení tohoto zákona, tuto skutečnost v rozhodnutí uvede a tímto rozhodnutím takové jednání do budoucna zakáže.

(2) Úřad zveřejňuje svá pravomocná rozhodnutí vydaná podle tohoto zákona na svých internetových stránkách.

(3) Namísto rozhodnutí podle odstavce 1 Úřad může rozhodnout o zastavení řízení za podmínky, že účastník řízení Úřadu navrhl závazky, jejichž splněním se odstraní závadný stav, a že porušení zákona nebylo Úřadem kvalifikováno jako závažné. Ve výrokové části rozhodnutí o zastavení řízení tyto závazky uvede a může rovněž stanovit podmínky a povinnosti nutné k zajištění splnění těchto závazků. Jestliže Úřad nerozhodne o zastavení řízení, důvody písemně sdělí účastníku řízení a pokračuje v řízení.

(4) Závazky podle odstavce 3 může účastník řízení písemně navrhnout Úřadu nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy mu Úřad doručil písemné vyrozumění, v němž Úřad sdělí základní skutkové okolnosti případu, jejich právní hodnocení a odkazy na hlavní důkazy o nich, obsažené ve spise (dále jen „sdělení výhrad“). Účastník řízení je svým návrhem vázán vůči Úřadu, popřípadě vůči třetím osobám, a od podání návrhu do rozhodnutí Úřadu podle odstavce 3 nesmí postupovat způsobem, který je předmětem sdělení výhrad Úřadu.

(5) Po zastavení řízení podle odstavce 3 může Úřad znovu zahájit řízení podle odstavce 1, jestliže

- a) se podstatně změnilы podmínky, které byly pro vydání rozhodnutí podle odstavce 3 rozhodné,
- b) účastník řízení jedná v rozporu se svými závazky podle odstavce 3, nebo
- c) rozhodnutí podle odstavce 3 bylo vydáno na základě nepravdivých nebo neúplných podkladů, údajů a informací.

§ 6a

Je-li zjištěno porušení zákazu stanoveného v § 4, může Úřad rozhodnout o uložení opatření k nápravě, jehož účelem je odstranění závadného stavu, a stanovit přiměřenou lhůtu k jeho splnění.

§ 7

(1) Na výkon dozoru a řízení vedená Úřadem podle tohoto zákona, jakož i na jeho vyšetřovací oprávnění, se přiměřeně použijí ustanovení zákona o ochraně hospodářské soutěže.

(2) Na postup Úřadu podle tohoto zákona se právní předpisy o kontrole⁶⁾ nepoužijí. Ustanovení § 38 odst. 6 část věty první za středníkem správního řádu se nepoužije.

§ 8

Přestupky právnických osob a podnikajících fyzických osob

(1) Odběratel s významnou tržní silou se dopustí přestupku tím, že

- a) použije nekalou obchodní praktiku podle § 4 odst. 2 a 3,
- b) nesplní závazek podle § 6 odst. 3, nebo,

c) nesplní opatření k nápravě uložené Úřadem podle § 6a nebo jinou povinnost stanovenou rozhodnutím Úřadu.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší pečeť umístěnou v průběhu šetření podle tohoto zákona, nebo

b) v rozporu s tímto zákonem neposkytne Úřadu úplné, správné a pravdivé podklady nebo informace, včetně obchodních knih, jiných obchodních záznamů nebo jiných záznamů, které mohou mít význam pro objasnění předmětu řízení.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obrátu odběratele s významnou tržní silou za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců a za přestupek podle odstavce 2 se uloží pokuta do 300 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu této osoby za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

(4) Je-li pokuta podle odstavce 3 ukládána

a) odběrateli s významnou tržní silou, který je ovládanou osobou, počítá se z úhrnu čistého obrátu ovládané a ovládající osoby za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců, nebo

b) alianci odběratelů nebo jejím členům, počítá se z úhrnu čistých obrátů dosažených jejími členy za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

(5) Pokud je pokuta uložena alianci odběratelů nebo jejím členům, ručí každý její člen za zaplacení uložené pokuty do výše 10 % ze svého čistého obrátu za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

(6) Jestliže Úřad uzná odběratele s významnou tržní silou vinným z přestupku podle § 8 odst. 1, tak sníží pokutu, o jejíž výši informoval účastníky řízení ve sdělení výhrad, o 20 %, pokud se odběratel s významnou tržní silou ke spáchání přestupku přiznal a pokud má Úřad za to, že s ohledem na povahu a závažnost přestupku je takový postih dostatečný.

§ 9

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává Úřad. Za tímto účelem Úřad přijímá podněty. Úřad po předběžném prošetření věci vyrozumí podatele podnětu, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední.

(2) Poskytne-li osoba Úřadu důvěrné informace a podklady k přestupku (dále jen „důvěrné informace“), má právo na utajení své identity v souvislosti s těmito podklady, a to před zahájením řízení, po jeho zahájení i skončení, jestliže by bez utajení její identity mohly být ohroženy nebo poškozeny její oprávněné zájmy a o utajení identity sama požádá současně s poskytnutím důvěrných informací; žádost o utajení identity musí být odůvodněna a je vyloučena z nahlížení do spisu. Úřad o žádosti o utajení identity rozhodne usnesením. Identita takové osoby bude utajena i ve výzvěch a sděleních, které Úřad bude této osobě zasílat v souvislosti s těmito důvěrnými informacemi; tyto výzvy Úřadu jsou vyloučeny z nahlížení do spisu do dne uplynutí lhůty pro poskytnutí informací a podkladů.

Podklady a informace, které poskytla osoba, jejíž identita byla utajena, jsou do vydání sdělení výhrad vyloučeny z nahlížení do spisu. Úřad umožní po vydání sdělení výhrad osobám oprávněným k nahlížení do spisu seznámit se s těmito podklady a informacemi pouze v podobě, která nezmaří účel utajení identity osoby, která podklady poskytla, a ochrany obchodního tajemství. Identitu obviněného nelze utajit.

(3) Úřad, aniž řízení o přestupku podle tohoto zákona zahájí, může po předběžném prošetření věc usnesením odložit, jestliže je vzhledem k významu a míře porušení nebo ohrožení chráněného zájmu, který byl jednáním dotčen, způsobu provedení jednání, jeho následku, okolnostem, za nichž bylo jednání spácháno, nebo vzhledem k chování podezřelého po jednání zřejmé, že účelu, jehož by bylo možno dosáhnout provedením řízení o přestupku, bylo dosaženo nebo jej lze dosáhnout jinak.

(4) Úřad obviněnému před vydáním rozhodnutí věci doručí sdělení výhrad. Ve sdělení výhrad Úřad stanoví přiměřenou lhůtu, ve které se může obviněný seznámit s podklady pro sdělení výhrad a navrhnout doplnění dokazování; tato lhůta nesmí být kratší než 14 dní a počíná běžet ode dne doručení sdělení výhrad. Lhůta podle věty druhé může být prodloužena jen v případech hodných zvláštního zřetele. K později uvedeným skutečnostem a důkazům se nepřihlíží; to neplatí, jde-li o skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.

(5) Alespoň jedna oprávněná úřední osoba podílející se na řízení o přestupku vedeném Úřadem v každém stupni musí mít vysokoškolské vzdělání nejméně v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole. Ustanovení zákona upravujícího řízení o přestupcích, která se týkají požadavků na vzdělání oprávněných úředních osob, se na řízení o přestupcích, k jejichž projednání je příslušný Úřad podle tohoto zákona, nepoužijí.

(6) Na postup Úřadu podle tohoto zákona se ustanovení § 16, 17, § 26, § 35 písm. a) a d), § 42, 45, 48, 49, § 51 písm. b), § 53, 54, § 68 písm. b) a c), § 70, 71, § 76 odst. 1 písm. l), § 76 odst. 5, § 79, § 80 odst. 2 a 3, § 87, § 89, § 93 odst. 1 písm. d), f), g) a h), § 93 odst. 3, § 94, § 95 odst. 3, § 96 odst. 1 písm. b), § 96 odst. 2 a 3, § 98 odst. 2 a § 99 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nepoužijí.

(7) Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je s ním zahájeno řízení o pokračujícím, trvajícím nebo hromadném přestupku podle tohoto zákona, i po zahájení tohoto řízení, považuje se toto jednání až do sdělení výhrad za jeden skutek.

§ 9a

Promlčecí doba, stavení a přerušení promlčecí doby

(1) Promlčecí doba přestupku podle § 8 odst. 1 činí 10 let.

(2) Promlčecí doba přestupku podle § 8 odst. 2 písm. a) a b) činí 3 roky. Ustanovení odstavce 4 písm. d) se nepoužije.

(3) Do promlčecí doby se nezapočítává dále doba řízení vedeného v souvislosti s řízením ve věci přestupku před soudem ve správním soudnictví.

(4) Promlčecí doba se přerušuje

a) oznámením o zahájení řízení o přestupku,

- b) vydáním sdělení výhrad,
- c) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným,
- d) okamžikem předání věci dozorovým orgánem jiného členského státu Evropské unie.

(5) Přerušením promlčecí doby počíná běžet promlčecí doba nová.

(6) Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zanikne nejpozději uplynutím 14 let od jeho spáchání a odpovědnost za přestupky podle odstavce 2 zanikne nejpozději uplynutím 5 let od jejich spáchání. Tato doba se prodlužuje o dobu podle odstavce 3.

§ 10

Pořádková pokuta

(1) Právnícké nebo podnikající fyzické osobě, která v rozporu s tímto zákonem neposkytne Úřadu při provádění šetření nezbytnou součinnost, lze uložit pořádkovou pokutu až do výše 300 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu jí dosaženého za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

(2) Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně. Celková výše opakovaně ukládaných pokut nesmí přesáhnout 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obrátu dosaženého právníckou nebo podnikající fyzickou osobou za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců.

§ 10a

Mezinárodní spolupráce

(1) Úřad poskytne dozorovému orgánu jiného členského státu Evropské unie nebo Evropské komisi součinnost při šetření nebo při řízení týkající se nekalých obchodních praktik, které je vedeno za účelem prosazování pravidel zamezujících použití nekalých obchodních praktik. Při poskytování součinnosti postupuje Úřad obdobně jako při výkonu dozoru podle tohoto zákona.

(2) Úřad spolupracuje s dozorovými orgány členských států za účelem projednání a sjednocení postupů pravidel zamezujících použití nekalých obchodních praktik.

§ 10b

Mlčenlivost

Osoba ve služebním, pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu, na jehož základě vykonává pro Úřad činnost, při níž se dozví skutečnosti tvořící předmět obchodního tajemství, identitu utajované osoby nebo důvěrnou informaci, je povinna o nich zachovávat mlčenlivost, a to i po skončení tohoto vztahu.

§ 11

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Vlček v. r.

Fischer v. r.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/633 ze dne 17. dubna 2019 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci.

⁵⁾ § 21e odst. 1 nebo § 21f odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád.